

(IZ)BR@NO

v Knjižnici Domžale

KNJIGE ZA ODRASLE:

Nuccio Ordine: Koristnost nekoristnega: manifest, Cankarjeva založba, 2015

Italijanski filozof Nuccio Ordine nam s prebiranjem filozofskih in literarnih klasikov pokaže, da koristnosti ne gre enačiti z donosnostjo. Četudi pustimo ob strani mnogotere dosežke človeškega duha se moramo zavedati, da današnja tehnična superiornost temelji na številnih spoznanjih, ki jim v času nastanka ni bilo moč pripisati uporabne vrednosti. Presojanje koristnosti nekega kreativnega početja z vidika trženjske uspešnosti ima lahko pogubne učinke ne le za znanost ampak tudi za umetnost in kulturo. Finančni utilitarizem zamejuje duha in ubija svobodo čudenja in motrenja sveta. Če torej želimo razrešiti nakopičene zagate bo potrebno za začetek spremeniti pogled na koristnost.

Miriam Drev: Nemir, Modrijan, 2014

Roman se dogaja v devetdesetih letih prejšnjega stoletja in je razdeljen na tri dele, v katerih Slovenka Ema in Indijka Sangita spregovorita o svojem odnosu s Tiborjem, v Avstriji živečim Madžarom, ki je iz svoje domovine zbežal že kot najstnik po zatrti revoluciji leta 1956. Ločena Ema, ki ima dve hčerki, s Tiborjem začne ljubezensko razmerje na daljavo, ki je sprva razburljivo in strastno, sčasoma pa Tiborjeve sence iz preteklosti vedno bolj mračijo njun odnos. Sangita je Tiborja spoznala v študentskih letih, ko je prišla iz Indije v Avstrijo študirat. Iz poznanstva se je razvilo globoko prijateljstvo, ki pa ni nikoli preraslo v ljubezenski odnos. Pripovedovanji obeh protagonistk – Eme, ki Tiborja šele spoznava in Sangite, ki ga pozna že mnogo let – počasi osvetljujejo temačnost Tiborjeve kompleksne in karizmatične osebnosti, usodno zaznamovane s preteklostjo... Roman odlično razgalja težavnost grajenja in vzdrževanja ljubezenskih ter prijateljskih odnosov treh zelo različnih posameznikov iz različnih kultur in se ob tem uspe izogniti pastem iskanja krivde ter obžalovanju njihove minljivosti. Ema, Sangita in Tibor prav tako iznenada, kot so vstopili v življenje en drugega, iz njih tudi izstopijo. Konec odnosov, kakršenkoli že je, sicer ponavadi boli, a življenje nam vedno znova ponuja nove začetke...

Jon Kabat-Zinn: Kamorkoli greš, si že tam, Iskanja, 2011

Pozornost je starodavna budistična praksa, ki je izjemno pomembna za življenje v sodobnem svetu. Pozornost je povezana s prebujanjem in življenjem v skladu s samim seboj in svetom. Pozornost pomeni posvetiti se nečemu na poseben način: z namenom, v sedanjem trenutku in brez presojanja. Nagnjeni smo k temu, da se ne zavedamo, da dobesedno ves čas mislimo. Neprekinjen tok misli, ki teče skozi naš um nam ne daje premora za notranjo tišino. Če želimo kamorkoli priti ali se kakorkoli razvijati, lahko krenemo le od mesta, kjer stojimo sedaj.

Pascal Bruckner: Pridni sinko, Modrijan, 2015

Francoski pisatelj in filozof Pascal Bruckner je slovenskim bralcem že znan. V slovenščini je leta 2004 izšlo njegovo delo Nenehna vznichenost, esej o prisilni sreči. Kasneje smo dobili v prevodu še njegov roman Ljubezen do bližnjega, letos pa prevod romana Pridni sinko. V njem se avtor loteva nikoli izpete teme oče – sin, in to z močnimi, boleče iskrenimi avtobiografskimi poudarki. V središču je odraščanje sina ob očetu despotu, šovinistu, antisemitu, ki pretepa in še kako drugače trpinči ženo in edinca. Sin si poišče svoj izhod v knjigah, te ga rešujejo pred obupom in dolgočasjem, ob tem pa domače štiri stene zamenja z boemstvom, študira, začne s pisateljevanjem, si najde svojega intelektualnega očeta, profesorja Rolanda Barthesa ... Obenem odkritosrčno priznava, da je bil spopad z očetom najbogatejša dediščina, kajti ko je moral misliti zoper očeta, ki seveda ni bil le tiran, marveč tudi razgledan, omikan človek, bralec klasikov, si je izostril mišljenje. Pridni sinko je iskrivo, mestoma bridko, vseskozi pa duhovito branje o »hudobnem« očetu in »pridnem« sinku.

KNJIGE ZA OTROKE IN MLADINO:

Mandy Hager: Dragi Vincent, Miš, 2015

Življenje sedemnajstletne Tare je težko, skrbeti mora za invalidnega očeta, pa tudi z mamo se ne razume, saj je ta do nje hladna in brezbrizna. Žaluje za svojo ljubljeno sestro in slučajno odkrije zamolčano skrivnost, da je naredila samomor. Njena edina uteha je slikanje, obožuje umetnost in Vincenta van Gogha. V tolažbo bere pisma, ki sta si jih pošiljala Vincent in njegov brat Theo. Tara mora pomagati tudi pri finančnem vzdrževanju družine, zato ob popoldnevih pomaga v domu upokojencev. Tam spozna Maxa, ostarelega profesorja, ki razume njeno ljubezen do umetnosti. Max ji stoji ob strani, pomaga ji pri odraščanju in odkrivanju resnice o boleči preteklosti njene družine. Čeprav se je pisateljica lotila težkih tem, kot so smrt in nerazumevanje v družini, je roman tudi zgodba o odpuščanju, razumevanju in ljubezni, saj svetloba na koncu prežene temo.

Jan Ormerod: Čudodelni iskalec vode, Skrivnost, 2014

Avstralska slikanica nas opozarja na problem, ki se sicer v naših krajih zdi zelo abstrakten in oddaljen, ker imamo srečo, da živimo v krajih, zelo bogatih z vodnimi viri, vendar pa je po svetu čedalje več območij, ki se tudi zaradi pospešenih klimatskih sprememb, spopadajo z velikim pomanjkanjem vode in sušami. Podobno je tudi pri Davidovi družini na avstralskem podeželju, kjer že zelo dolgo ni bilo nobenih padavin. In zato morajo vodo zajemati iz kakšno uro oddaljenega vodnjaka. Nekega dne oče Davidu potoži, da škoda, ker dedka ni več, ker je imel sposobnost z bajalico najti vodo, ampak da je to sposobnost, ki jo ima le eden izmed tisočih. David ponoči sanja, da ima to sposobnost in naslednji dan poišče palico v obliki črke y ter se loti iskanja. In res se palica odzove in ponoči iz izkopane luknje priteče voda... zelo aktualna slikanica, ki poleg že opisanih poudarkov o globalni problematiki, otroke vzpodbuja tudi, da verjamejo vase in v svoje sposobnosti...

Živa Viviana Doria: Čudežna skleda medu, Atelje Doria, 2015

Medved je imel čudežno skledo medu, ki je bila vedno polna. Imel jo je samo zase. Ker pa mu je to pastajalo dolgočasno, se je le s težavo odločil, da bo svoj med delil z drugimi živalmi. Ponudil ga je lisici, zajcu, ježku, beli goski... V zahvalo je dobil košaro jesenskega kostanja, ogrlico iz pisanega jesenskega listja, polno košaro zrelih hrušk, toplo jopico... Pravljica nam sporoča, da moramo prijateljstvo, če želimo, da bo sladko kot med, srčno negovati. Toplino prijateljstva in jeseni pa nam v zgodbi pričarajo tudi ilustracije.

MEDIOTEKA:

DVD: Miss Julie, Maipo Films & The Apocalypse Films Co., 2014

Predloga za film je bila Strindbergova drama izpred 150 let. Zgodba govori o zdolgočaseni in osamljeni mladi aristokratinji Juliji, ki je prestopila stroge meje hierarhije in morale tedanjega časa. Zapeljala je služabnika svojega očeta, angleško - irskega grofa. Spustila se je v vrtinec oblastnosti in strasti, ki mu niti skupaj s slugo, niti vsak sam zase nista bila kos. V strahu in obupu sta se kot v transu odločila, da mora Miss Julie sama končati travmo, ki bi jo tako ali tako pokončala. Bila je pripadnica višjega sloja, a kot ženska ni bila svobodna. Zdrobilo jo je kolesje, katerega gonilo so bile razlike med družbenimi sloji in neusmiljena pravila zlasti za ženske.

Izbral in uredil: Janez Dolinšek